

2053/757/9/97

Exnr. 9 van 20 Exn

NOTA

MINISTERIE VAN DEFENSIE

Militaire Inlichtingendienst

Nota bestemd voor

- CS
- HACIV
- HAO
- HAVI
- HAMIDKL
- HAMIDKLu
- HAMIDKM ✓

Nummer
DIS97004313

Datum
5 SEPTEMBER 1997

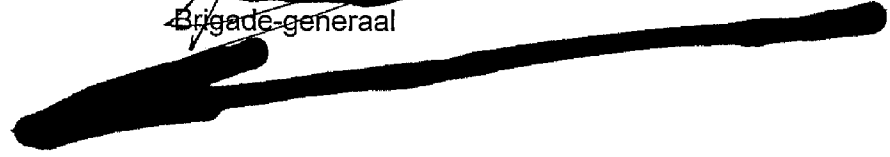
Onderwerp:
Inlichtingenbulletin

1. Hierbij doe ik U toekomen Inlichtingen-Bulletin nr.34/97 van de MID.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

Hoofd Militaire Inlichtingendienst,

mr
Brigade-generaal

Bijlagen

- 1 -

Opsteller

drs

Doorkiesnummer

070-3188087

INLICHTINGEN-BULLETIN NR.: 34/97
(4 september 1997)

Rusland	- [redacted] vervangt Secretaris Defensieraad
Estland	- Uitbreiding officierskorps
Armenië	- Nieuwe overeenkomst met de Russische Federatie
Azerbeidzjan	- Verkiezingen in Nagorno-Karabach
Iran	- Opvallende uitspraak van nieuwe Minister van Defensie
VR China	- 15e Congres Chinese Communistische Partij
Sierra Leone	- Voortzetting gevechten
Nigeria	- Verzoek om Russische militaire steunverlening
Congo-Brazzaville	- Escalatie in binnenlands conflict

RUSLAND

[redacted] vervangt Secretaris Defensieraad

Op vrijdag 29 augustus werd bekend dat President [redacted] per decreet met onmiddellijke ingang [redacted] had ontslagen als Secretaris van de Defensieraad. [redacted] -tot dan 1e Plaatsvervangende Minister van Defensie- is benoemd tot zijn opvolger. Tevens heeft de functie van Secretaris van de Defensieraad (DR) een formele verandering van status ondergaan. Deze functie heet nu "Militaire Staatsinspecteur van de Russische Federatie/Secretaris van de DR". [redacted] komt aan het hoofd te staan van het "Militaire Staatsinspectoraat van de President van de Russische Federatie", een nieuw onderdeel van de Presidentiële Administratie. [redacted] blijft presidentieel adviseur.

De vervanging van [redacted] door [redacted] als Secretaris van de DR kan worden gezien als een onderdeel van het carrousel van benoemingen en ontslagen dat [redacted] al jaren gaande houdt, waarbij een kleine groep van vertrouwelingen voortdurend op andere functies terugkeert. Dit past in [redacted] verdeel-en-heers-politiek, maar waarborgt tevens ondanks de personeelwisselingen een zekere continuïteit in het beleid. In het onderhavige geval komt [redacted] door het ontslag van [redacted] bepaalde militaire kringen tegemoet, die bezwaar hebben tegen diens opvattingen over militaire hervormingen. Daarnaast voorkomt [redacted] dat [redacted] een te overheersende positie zou krijgen in de militair-politieke besluitvorming.

Van [redacted] opvolger [redacted] is bekend dat hij in grote lijnen dezelfde opvattingen heeft als [redacted]. [redacted] zal net als zijn voorganger streven naar kleinere, effectievere strijdkrachten, die worden geconcipeerd rond een concept van nucleaire afschrikking. [redacted] zal echter naar verwachting wel meer aandacht hebben voor de modernisering van de uitrusting van de strijdkrachten, omdat hij in zijn vorige functie verantwoordelijk was voor de relatie tussen de strijdkrachten en de militaire industrie. Het is verder denkbaar dat [redacted], die ruim vijf jaar als enige

[REDACTED]

burger in de Russische defensieleiding meedraaide en het Ministerie van Defensie van binnen kent, meer politieke sturing kan geven aan de Russische militaire leiding. Het feit dat [REDACTED] is opgenomen in de machtige Presidentiële Administratie kan bijdragen tot meer politieke controle op het Ministerie van Defensie.

ESTLAND

Uitbreiding officierskorps

Volgens berichten in de Estlandse pers zal het officierskorps van de Estlandse strijdkrachten tot het jaar 2005 met zo'n 60% worden verhoogd. Tevens zal de opleidingsduur van de cadetten verlengd worden van vier tot vijf jaar. Een door het ministerie van defensie ingestelde werkgroep, die als doel heeft om te onderzoeken hoe militaire opleidingen kunnen worden verbeterd, heeft verder geadviseerd om militaire basisopleidingen in het middelbaar onderwijs te introduceren.

Onlangs heeft Minister van Defensie [REDACTED] [REDACTED] gesteld dat de oorzaak van het grote tekort aan officieren onder andere gelegen is in het feit dat in de beginjaren van de republiek er te snel nieuwe eenheden werden opgericht, zonder dat daarbij voldoende opgeleide officieren en onderofficieren konden worden aangesteld. Ook heeft hij zich kritisch uitgelaten over het gebrekkige personeelsbeleid en de onvoldoende kwaliteit van de opleidingen binnen de strijdkrachten. De kritiek van minister [REDACTED] richt zich met name op de Generale Staf waarmee hij in het verleden al vaker problemen heeft gehad. De niet exact tussen het ministerie van defensie en de generale staf op elkaar afgestemde verantwoordelijkheden leidt tot een onderlinge competentiestrijd. De aangekondigde maatregelen moeten dan ook, behalve als een methode om het probleem van de personeelstekorten op te lossen, gezien worden als een poging van het ministerie om het gezag over de staf te versterken.

ARMENIË

Nieuwe overeenkomst met de Russische Federatie

Tijdens een bezoek van de Armeense president [REDACTED] [REDACTED] aan president [REDACTED] is door beide staatshoofden een verdrag met betrekking tot "vriendschap, samenwerking en wederzijdse bijstand" ondertekend. In deze overeenkomst is onder andere opgenomen dat de beide landen een gezamenlijke defensie vormen wanneer één van hen door een derde partij wordt aangevallen of wanneer er sprake is van een dreiging tegen één van hen. Beide partijen hebben afgesproken in een dergelijk geval gezamenlijk gebruik te kunnen maken van elkaars militaire voorzieningen. Verder zullen de beide partijen hun militair-technisch beleid coördineren, waaronder standaardisering van de productie van militair materieel en de financiering van gezamenlijke militaire programma's.

De overeenkomst gaat verder dan de eerder gesloten verdragen tussen Armenië en de Russische Federatie (collectieve veiligheidsverdrag, verdrag over gezamenlijke luchtverdediging en een overeenkomst over de stationering van Russische troepen op Armeens grondgebied). Beide partijen hebben wel verklaard dat de afspraken niet gericht zijn tegen specifieke andere partijen dus ook niet tegen Azerbeidzjan. Hoewel Azerbeidzjan officieel nog niet heeft gereageerd op deze overeenkomst, is het wel te verwachten dat de relatie met Moskou nu verder onder druk zal komen te staan.

AZERBEIDZJAN

Verkiezingen in Nagorno-Karabach

De Minister van Buitenlandse Zaken van Nagorno-Karabach, [REDACTED], is op 2 september met een grote meerderheid van stemmen tot president gekozen. De verkiezingen waren noodzakelijk omdat zijn voorganger, [REDACTED] tot Minister-President van Armenië was benoemd. De verkiezingen werden door een aantal landen, waaronder Rusland en Azerbeidzjan, niet erkend. Tijdens een persconferentie in Stepanakert verklaarde [REDACTED] dat hij vastbesloten is om naar onafhankelijkheid voor Nagorno-Karabach te blijven streven. Volgens hem is het uitgesloten dat de enclave met een speciale status deel blijft uitmaken van Azerbeidzjan, zoals door een aantal westerse landen en Rusland is voorgesteld. De onverzoenlijke uitspraken van de nieuwe president maken duidelijk dat Nagorno-Karabach niet akkoord zal gaan met enig compromis en dat er in de nabije toekomst geen vooruitgang te verwachten is in de onderhandelingen over de problemen rond de enclave.

IRAN

Opvallende uitspraak van nieuwe Minister van Defensie

De nieuwe Minister van Defensie, Schout bij nacht [REDACTED], heeft sinds zijn benoeming op 20 augustus jl. (zie MID Inlichtingen Bulletin 32/97) een opvallende uitspraak gedaan bestemd voor de buitenwacht. Hij heeft aangaande de situatie in het Golfgebied de overige Golfstaten dringend opgeroepen tot een "gecoördineerde strategie" te komen om de veiligheid aldaar "definitief te garanderen". [REDACTED] kondigde aan dat Iran hiervoor met een diplomatiek initiatief zal komen en dat er consultaties zullen plaatsvinden met de Golfstaten, Irak inbegrepen, om tot "strategische" samenwerking te komen. [REDACTED] benadrukte dat een "Arabisch-Iraans veiligheidssysteem" voor het Golfgebied noodzakelijk is, opdat er een einde komt aan de westerse militaire presentie in deze regio. Het Iraanse regime stelt al jaren dat "deëscalatie" van de situatie in het Golfgebied - d.w.z. de terugtrekking van het Amerikaans/westerse vlootverband - noodzakelijk is. Zolang dit niet het geval is, acht Iran zich militair bedreigd en zet het zijn militaire opbouw met alle middelen voort. De reacties van de Golfstaten zijn nog niet bekend, maar het laat zich raden dat hun opstelling sterk zal worden bepaald door negatieve Amerikaanse druk. Irak zal naar verwachting mede vanwege de slechte relatie met de VS in beginsel positief reageren. Mogelijk zal ook Oman, dat goede betrekkingen met Iran onderhoudt, niet zonder meer afwijzend reageren.

Overigens kan de uitgebreide aankondiging van een Iraanse marine-oefening in de Perzische Golf, te beginnen op 8 september aanstaande, alsook de uitnodiging van Iran aan de overige Golfstaten om op afzienbare termijn gezamenlijk te gaan oefenen in de Golf, niet los worden gezien van voormeld Iraans initiatief. Met dit initiatief speculeert de nieuwe Iraanse regering van president [REDACTED] trouwens op algemene verbetering van de betrekkingen met de Golfstaten. Naar nu blijkt is mede om deze reden Minister van Buitenlandse Zaken [REDACTED] vervangen door [REDACTED]. Tenslotte is van belang dat [REDACTED] van plan zou zijn de topstructuur van het Iraanse militaire apparaat te reorganiseren. Het is mogelijk dat het reorganisatieplan vooral is gericht op het integreren van de (separate) commando's van de

[REDACTED]

Revolutionaire Garde en de reguliere strijdkrachten. Indien dit het geval zal zijn, lijkt de "islamitisch-revolutionaire" Garde de dominante rol te krijgen. Reden voor deze aannname is dat [REDACTED] een voormalig bevelhebber van Garde is en een goede relatie heeft met de algemeen bevelhebber van de Garde.

VR CHINA

15e Congres Chinese Communistische Partij

Op 12 september a.s. zal het 15e Congres van de Communistische partij van China beginnen. Tijdens deze vijfjaarlijkse bijeenkomst zullen de hoofdlijnen van het beleid voor de komende vijf jaren worden vastgesteld. Voorts laat zich aanzien dat tot belangrijke veranderingen in de politieke en militaire leiding zal worden besloten. Met het voorgestelde beleid en de verwachte personele wijzigingen wil [REDACTED], sinds het overlijden van [REDACTED] in februari dit jaar de nieuwe sterke man, zijn machtspositie consolideren. [REDACTED] is Secretaris-Generaal van de Chinese Communistische Partij, President van de Volksrepubliek en Opperbevelhebber van de strijdkrachten.

In de beleidsplannen voor de komende jaren zullen economische hervormingen centraal staan. De VR China kampt namelijk met een toenemend aantal belangrijke binnenlandse problemen, zoals de noodlijdende staatsindustrie, sterk toenemende werkloosheid, massale migratie van arbeiders en boeren, etnische onrust (onder de Uguren in de westelijke provincie Xinjiang) en toenemende corruptie. Om deze problemen aan te pakken zijn (verdergaande) economische hervormingen noodzakelijk. De verwachting is dat [REDACTED] tijdens het partijcongres zal aankondigen dat hij de door [REDACTED] ingezette hervormingen wil versnellen. Dat zou gepaard moeten gaan met het verminderen van de staatsinvloed en meer privatisering van bedrijven. De conservatieven in de Chinese Communistische Partij zullen zich tegen deze voorstellen verzetten of op zijn minst het tempo van de hervormingen proberen te vertragen.

[REDACTED] zal tijdens het partijcongres proberen medestanders op belangrijke posities in de politieke en militaire leiding te krijgen. Dit betreft posities in het Chinese Centraal Comité, bestaande uit het Permanente Comité, Politbureau, Secretariaat en de Centrale Militaire Commissie. Hierdoor zou de machtspositie van [REDACTED] toenemen en de invloed van de conservatieven en oude Maoïstische hardliners afnemen, waardoor [REDACTED] gemakkelijker de economische hervormingen zou kunnen doorvoeren. De belangrijkste wijziging zal de opvolging van premier [REDACTED] zijn. Deze moet aftreden omdat volgens de Chinese grondwet de functie van premier voor maximaal twee ambtsperioden mag worden vervuld. Het is vrijwel zeker dat de conservatieve [REDACTED] zal worden opgevolgd door vice-premier [REDACTED] een volgeling van [REDACTED] is reeds verantwoordelijk voor de stroomlijning van de economie en de beteugeling van de inflatie. [REDACTED] zal in zijn nieuwe functie verantwoordelijk worden voor het doorvoeren van de noodzakelijke ingrijpende economische hervormingen.

Indien [REDACTED] tijdens het partijcongres middels personele wijzigingen zijn machtspositie kan versterken, zal hem dat meer politieke speelruimte geven om de noodzakelijke economische hervormingen te kunnen doorvoeren.

SIERRA LEONE

Voortzetting gevechten

De strijd in Sierra Leone gaat onverminderd door. Uit het zuidoosten worden gevechten gemeld tussen enerzijds de Kamajoren, die trouw zijn aan de verdreven president [REDACTED] en anderzijds eenheden van het regeringsleger, gesteund door het Revolutionaire Verenigd Front (RUF). Over het verloop van de strijd is weinig bekend. Er is echter wel vastgesteld dat de strijd zijn weerslag heeft op de burgerbevolking rond de steden Bo en Kenema. Naar verluidt is de distributie van hulpgoederen daar om veiligheidsredenen gestaakt.

Naar verwachting zal de strijd in hevigheid toenemen nu gebleken is dat, ondanks bemiddelingspogingen van de Guinese president [REDACTED], de junta in Freetown niet bereid is om een milder standpunt in te nemen bij onderhandelingen met het ECOWAS, het Economisch Comité van West-Afrikaanse Staten. Sinds 26 augustus zijn de ECOWAS-staten bijeen in de Nigeriaanse stad Abuja om zich te beraden over de situatie in Sierra Leone. Nigeria zal aandringen op strengere maatregelen tegen de junta, mogelijk zelfs een gewapend ingrijpen. Aangezien Nigeria de voornaamste lidstaat van ECOWAS is, zullen de voorstellen naar verwachting worden aangenomen. Het uitvoeren van de maatregelen zal niet alleen een nieuwe golf van geweld teweeg brengen, maar ook moet rekening worden gehouden met een volgende stroom vluchtelingen richting Guinee. In Guinee bevinden zich reeds meer dan 125.000 vluchtelingen uit Sierra Leone, waaronder de verdreven president Kabbah.

NIGERIA

Verzoek om Russische militaire steunverlening

Het Nigeriaanse leger kampt met instandhoudingsproblemen. Naar het zich laat aanzien verkeren tanks, pantservoertuigen en ander materieel in een slechte staat van onderhoud en zijn daardoor slechts voor een deel inzetbaar. Met het oog op de situatie in Sierra Leone is in allerijl contact opgenomen met Rusland, de leverancier van het materieel. Het verzoek omvat naast opleidingsprogramma's voor onderhoudspersoneel tevens het leveren van een uitgebreid pakket reservedelen.

CONGO-BRAZZAVILLE

Escalatie in binnenlands conflict

Op 26 augustus werden in Brazzaville door het regeringsleger bij beschietingen op de wijk M'Pila, waar de troepen van de vroegere president [REDACTED] zich schuilhouden, voor het eerst gevechtshelikopters van de types Mi-8 en Mi-24 ingezet. Hiermee wordt duidelijk dat president [REDACTED] heeft gekozen voor een militaire oplossing van het conflict. De helikopters zijn begin juli geleverd en in Pointe Noire door Oosteuropese technici geassembleerd. Uit de beide aanvallen valt af te leiden dat de helikopters gestationeerd zijn op of nabij het vliegveld Maya-Maya. Vooralsnog wordt aangenomen dat de piloten de Russische of Oekraïense nationaliteit hebben.